

SFM:s yrkesetiska riktlinjer för försäkringsförmedlare

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
1. God försäkringsdistributionssed för försäkringsförmedlare	4
2. Yrkeskunskap och yrkeskompetens	5
3. Styrning och kontroll av verksamheten	5
4. Försäkringsförmedlarens förhållande till kunden, intressekonflikter	6
5. Försäkringsförmedlarens förhållande till konkurrenter på marknaden	7
6. Försäkringsförmedlarens förhållande till försäkringsbolag och andra aktörer på marknaden som berörs av försäkringsförmedlarens verksamhet	7
7. Försäkringsförmedlarens förhållande till SFM, offentliga organ och media	8
8. Informations- och dokumentationsplikt	8
Information om förutsättningarna för försäkringsförmedlingen	8
Informationens form	9
Dokumentationsskyldighet	9
9. Ersättning till försäkringsförmedlare och till anställd	10
Ersättning till försäkringsförmedlare	10
Ersättning till anställd hos försäkringsförmedlare	10
10. Tystnadsplikt, diskretion och hantering av personuppgifter	10
11. Ansvarsförsäkring	12
12. Behandling av tillgångar som tillhör kunden	12
13. Försäkringsförmedlares marknadsföring	13
14. Försäkringsförmedlares förhållande till mutor och bestickning	13
15. Penningtvätt	14
16. Insiderinformation	15
17. EU-sanktioner	16
18. Gränsöverskridande verksamhet	16
19. Disciplinnämnden och Insuresec	17

Bakgrund

Detta är en uppdatering som görs främst på grund av nya regelverk som trätt i kraft den 1 oktober 2018. Försäkringsförmedlaren är en aktör som har stor betydelse för den finansiella marknaden. Genom sina tjänster bistår försäkringsförmedlaren både företag och privatpersoner med att välja rätt försäkringar och placeringar. De yrkesetiska riktlinjerna är avsedda att främja ett sunt agerande inom försäkringsförmedlarkåren och därigenom värna förtroendet för denna. Denna skrivelse har ändrats en del under åren. Några av dessa omnämnda områden har inte karaktären av etiska riktlinjer. SFM har dock valt att lyfta fram vissa områden som är särskilt viktiga för förmedlare att följa.

I den nya lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution införs begreppen försäkringsdistribution och försäkringsdistributör. Begreppet försäkringsdistributör ersätter inte det tidigare begreppet försäkringsförmedlare utan innefattar såväl försäkringsförmedlare som försäkringsbolag (försäkringsbolag benämns försäkringsföretag i nya lagen och nya föreskrifterna). Eftersom dessa riktlinjer riktar sig till försäkringsförmedlare, och inte den samlade gruppen försäkringsdistributörer kommer begreppet försäkringsförmedlare (alternativt enbart förmedlare) att användas för att beskriva kretsen av personer eller företag som omfattas.

En försäkringsförmedlare ska vara noggrann och i sitt utövande av försäkringsdistribution eftersträva god ordning och professionalitet. Riktlinjerna har som syfte att vara en hjälp till försäkringsförmedlaren i dennes verksamhet. Medlem i SFM är skyldig att ta del av och agera i enlighet med riktlinjerna och efterföljande uppdateringar. Riktlinjerna är inte uttömmande och får inte uppfattas som att aktiviteter eller förhållningssätt som inte behandlas i riktlinjerna är tillåtna.

SFM har försökt att i möjligaste mån inte upprepa sådant som regleras i lag, föreskrifter och SFM:s stadgar. För tydlighetens skull är det dock i vissa fall lämpligt med en hänvisning till den reglering som finns på området.

De yrkesetiska riktlinjerna ska ge vägledning i första hand om hur försäkringsförmedlaren ska agera på ett etiskt godtagbart sätt. Vad som är etiskt korrekt kan naturligtvis förändras över tiden, varför dessa riktlinjerna inte är statiska och kan komma att revideras. Det är även av största vikt att försäkringsförmedlaren gör en bedömning av det etiskt korrekta förfarandet i varje enskilt fall.

Riktlinjerna är inte uttömmande utan ger exempel på viktiga områden som en förmedlare ska förstå och följa regelverk kring. En förmedlare är också skyldig att följa många andra regler till exempel om visseblåsning, klagomålshantering med mera.

1. God försäkringsdistributionssed för försäkringsförmedlare

En försäkringsförmedlare är enligt lagen om försäkringsdistribution (LFD) skyldig att i sin verksamhet iakttä god försäkringsdistributionssed och med tillbörlig omsorg ta till vara kundens intressen. Det anges i lagen att förmedlaren ska anpassa sin rådgivning efter kundens önskemål och behov samt rekommendera lösningar som är lämpliga för kunden. Om rådgivningen grundas på en opartisk analys, är förmedlaren skyldig att lämna rådgivningen efter en analys av ett tillräckligt stort antal försäkringsavtal på marknaden. Är kunden en konsument har förmedlaren även en avrådningsplikt, för det fall en åtgärd inte kan anses lämplig med hänsyn till konsumentens behov, ekonomiska förhållanden eller andra omständigheter.

Det som historiskt kallats god försäkringsförmedlingssed ingår i begreppet god försäkringsdistributionssed.

God försäkringsdistributionssed definieras inte ytterligare i lagen, utan innebörden av begreppet utvecklas över tiden genom bl.a. branschpraxis, domar och beslut från myndigheter. Försäkringsförmedlaren ska vid utövandet av försäkringsdistribution alltid göra en bedömning av sitt agerande för att avgöra om det stämmer överens med god försäkringsdistributionssed.

2. Yrkeskunskap och yrkeskompetens

Enligt Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2018:10) om försäkringsdistribution ska den som distribuerar försäkringar ha den kunskap och kompetens som krävs för att bedriva verksamheten enligt god försäkringsdistributionssed och med tillbörlig omsorg ta tillvara kundens intressen. Kunskaperna ska uppdateras när så behövs, omfattningen ska alltid vara minst 15 timmar per år, och försäkringsförmedlaren ska även kunna visa att kunskaperna är testade, genom dels ett grundläggande test och dels årliga tester.

Det är viktigt att förmedlaren enbart distribuerar försäkringar i enlighet med det tillstånd som förmedlaren har och att denne enbart är verksam inom områden som förmedlaren behärskar. Försäkringsförmedlaren är skyldig att upprätthålla och utveckla sina yrkeskvalifikationer så att de är aktuella och lever upp till de krav som ställs i Finansinspektionens föreskrifter.

3. Styrning och kontroll av verksamheten

Ledningen i ett försäkringsförmedlarbolag ansvarar för att bolaget och de anställda iakttar de regler som följer av lagar, förordningar och föreskrifter på området. Företagsledningen ska verka för en god styrning och kontrollkultur samt tillhandahålla adekvata funktioner för intern styrning. Vägledning kan hämtas till exempel från Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2005:1) om styrning och kontroll av finansiella företag, även om den sistnämnda föreskriften inte gäller specifikt för förmedlare.

Föreskrifterna FFFS 2018:10 ställer krav på att ledningspersoner hos försäkringsförmedlingsföretag ska ha den insikt och erfarenhet som krävs för ledningsuppdraget, kunna visa på skötsamhet i ekonomiska angelägenheter samt i övrigt vara lämpliga att ingå i ledningen.

Lagen och föreskrifterna ställer också krav på att förmedlare ska ha interna regler, d.v.s. policy- och styrdokument, riktlinjer och instruktioner på plats för vissa särskilt angivna områden. Interna regler för styrning och kontroll av

verksamheten ska upprättas med utgångspunkt från den verksamhet som bedrivs.

4. Försäkringsförmedlarens förhållande till kunden, intressekonflikter

Försäkringsförmedlaren ska som huvudregel skriftligen avtala med kunden om villkoren för uppdraget. När förmedlaren åtar sig ett uppdrag är det också viktigt att komma ihåg att enligt SFM:s stadgar får en medlem enbart ge råd, distribuera och marknadsföra produkter eller tjänster inom områden som förmedlaren behärskar. Förmedlaren bör därför tacka nej till sådana uppdrag som omfattar områden denne inte har kompetens inom.

En försäkringsförmedlare ska alltid sätta kundens intressen i första hand. Vid intressekonflikter måste kundens intressen gå före. Intressekonflikter kan uppstå till exempel om försäkringsförmedlarens intressen skiljer sig från kundens intressen. Försäkringsförmedlarens affärsmässiga eller privata intressen får till exempel inte leda till att kunden får ett sämre eller vilseledande råd. Genom att sätta kundens intressen först, undviker försäkringsförmedlaren att hamna i intressekonflikter.

Enligt IBIP:s förordningen <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R2359&from=EN> ska förmedlaren ha system, kunskap och erfarenhet för att identifiera potentiella intressekonflikter, hitta sätt att hantera dessa samt säkerställa att åtgärder vidtas så att inte kundens intressen skadas. Föregående gäller således för förmedlare som säljer och ger råd om investeringsbaserade försäkringsprodukter men även andra förmedlare kan behöva system och processer på plats för att identifiera potentiella intressekonflikter i syfte att reducera dessa i den mån det går.

Att vilseleda en kund genom felaktig marknadsföring eller missvisande information om de produkter och tjänster som distribueras strider självklart mot god försäkringsdistributionssed.

5. Försäkringsförmedlarens förhållande till konkurrenter på marknaden

Försäkringsförmedlaren ska verka för att konkurrensen på marknaden sker i former som bevarar allmänhetens förtroende för försäkringsförmedlare och uppskattning av värdet av försäkringsförmedlarens verksamhet.

Konkurrensen om kunder ska ske med beaktande av god marknadsförings sed, efterföljande av konkurrensrättsliga regler och med respekt för att kunden beslutar om val av förmedlare och byte av förmedlare.

Om kunden byter förmedlare ska den förmedlare som förlorar distributionsuppdraget, i kundens intresse, på begäran förse kunden med information som tillhör kunden om sådan finns.

Försäkringsförmedlaren ska tillämpa sådana principer för behandling och arkivering av kundernas information att uppgifter som inte lämnas ut vid uppdragets avslutande på begäran kan utlämnas till kunden vid senare tillfälle.

6. Försäkringsförmedlarens förhållande till försäkringsbolag och andra aktörer på marknaden som berörs av förmedlarens verksamhet

Försäkringsförmedlaren ska lämna försäkringsbolag och andra aktörer på berörda marknader den information och det biträde i övrigt som krävs för genomförande av kundens uppdrag.

Uppgifter som lämnas om kundens förhållanden enligt föregående stycke ska vara korrekta. De ska lämnas endast i den omfattning som behövs för uppdraget.

Kunden ska hållas informerad om vilka försäkringsbolag och andra aktörer som förmedlaren samarbetar med.

7. Försäkringsförmedlarens förhållande till SFM, offentliga organ och media

Försäkringsförmedlaren ska iaktta lojalitet mot SFM och verka för de ändamål som anges i föreningens stadgar. Frågor och framställningar från SFM ska besvaras i den omfattning som är möjligt utan att bryta mot sekretessregler.

Försäkringsförmedlaren ska även i sin verksamhet iaktta gällande rätt och ett korrekt förhållningssätt mot tillsynsmyndigheter och andra berörda offentliga organ.

Försäkringsförmedlaren ska i förhållande till media verka för att förtroendet för distributionsverksamheten upprätthålls. Vid frågor från media angående kunds förhållanden ska sekretessreglerna iakttas.

8. Informations- och dokumentationsplikt

Lagen och föreskrifterna om försäkringsdistribution innehåller regler kring information och dokumentation. Förmedlaren ska se till att verksamheten är anpassad till och lever upp till informations- och dokumentationskraven.

Information om förutsättningarna för försäkringsförmedlingen

Försäkringsförmedlaren ska i god tid innan ett försäkringsavtal ingås bland annat lämna information till kunden om huruvida förmedlaren lämnar rådgivning grundad på opartisk och personlig analys, eller distribuerar försäkring från ett eller flera försäkringsföretag.

Omfattande regler om informationsgivning finns i försäkringsdistributionslagen, föreskrifterna om försäkringsdistribution, Försäkringsavtalslagen (Försäkringsavtalslagen (2005:104) FAL), Distansavtalslagen (Lag (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler) med mera. Alla regler ska följas när så behövs.

Informationens form

Allmänt gäller att informationen ska lämnas i läsbar och varaktig form samt vara begriplig inte bara till sitt innehåll, t.ex. genom att onödiga facktermer undviks, utan även till sin struktur. Informationen får lämnas muntligen om kunden begär det, om försäkringen förmedlas per telefon eller om omedelbart försäkringsskydd är nödvändigt men förmedlaren ska då snarast efter förmedlingstillfället komplettera med skriftlig information. Informationen ska lämnas kostnadsfritt och i normalfallet på svenska eller på annat språk som förmedlaren och kunden kommer överens om. Kunden har alltid rätt att få informationen i en pappershandling och det är så den normalt sett ska ges. Informationen kan dock lämnas på annat varaktigt medium än papper om det kan anses lämpligt sett till parternas affärsförbindelser och om kunden uttryckligen valt att få informationen på annat varaktigt medium än papper. Informationen får lämnas på en webbplats under förutsättningen att kriterierna i lag om försäkringsdistribution är uppfyllda. Försäkringsförmedlaren ska också vidarebefordra sådan information om försäkringen som ett försäkringsföretag är skyldigt att lämna till försäkringstagaren.

Notera här att informationskraven från LFD kan skilja sig åt från vad som följer av FAL och att kraven från de två lagarna gäller parallellt. Därutöver finns det andra krav, såsom för s.k. IBIP:s (investeringsbaserade försäkringsprodukter), krav på IPID (standardiserade informationsdokument för skadeförsäkringsprodukter) samt Priips-förordningen som handlar om krav på faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare. Uppräkningen är dock inte uttömmande utan enbart exemplifierande. Viktigt är att försäkringsförmedlaren måste ta reda på vad mer som kan tänkas gälla avseende informationens form beroende på val av produkt och tjänst till kunden.

Dokumentationsskyldighet

Försäkringsförmedlaren ska dokumentera vad som förekommit vid distributionstillfället och överlämna dokumentationen till kunden. Kopia av ifylld dokumentation ska förvaras och arkiveras hos försäkringsförmedlaren i enlighet med gällande regler. Hur dokumentationen ska ske kan dock skilja sig åt beroende på om det är sak eller liv samt vilken typ av kund det rör sig om.

Vid exempelvis företags- och industriförsäkring på sakområdet kan det vara många olika dokument som tillsammans utgör dokumentationen.

9. Ersättning till försäkringsförmedlare och till anställd

Ersättning till försäkringsförmedlare

Försäkringsförmedlaren är skyldig att informera kunden om priset för försäkringsdistributionen eller grunderna för hur priset bestäms och om provision eller annan ersättning kan påräknas bli betald av annan än kunden och i sådant fall av vem. All form av ersättning som försäkringsförmedlaren mottar både på kort och lång sikt ska redovisas för kunden.

Reglerna om intressekonflikter är viktiga att beakta ifråga om ersättningar.

Ersättning till anställd hos förmedlare

Försäkringsförmedlare ska ha interna riktlinjer för ersättningar till anställda. Om försäkringsförmedlaren är en juridisk person ska riktlinjerna beslutas av styrelsen. Riktlinjerna ska ha tydliga kriterier för fasta respektive rörliga ersättningar. Det måste enligt Finansinspektionens föreskrifter råda en balans mellan fast och rörlig ersättning och vad gäller den rörliga delen får den inte till övervägande del grundas på kvantitativa kriterier. För rörliga delar ska hänsyn också tas till relevanta, ändamålsenliga, kvalitativa kriterier.

10. Tystnadsplikt, diskretion och hantering av personuppgifter

En försäkringsförmedlare har tystnadsplikt avseende det som anförtrotts förmedlaren inom ramen för verksamheten eller som förmedlaren i samband därmed fått kännedom om. Undantag från tystnadsplikten gäller om kunden samtyckt därtill eller laglig skyldighet att lämna ut information föreligger.

En förmedlare är skyldig att iaktta diskretion om sina kunders angelägenheter. I SFM:s stadgar anges att förmedlaren ska "se till att uppdragsgivares och intressenters förhållanden inte obehörigen röjs". En förmedlare får inte utan anledning göra sig underrättad om ärenden som förekommer på det förmedlarföretag där förmedlaren är verksam, som förmedlaren själv inte arbetar med.

Ingen information får spridas till allmänheten, vilket inkluderar alla personuppgifter som förmedlaren har tillgång till i sin verksamhet. Personuppgifter får enbart spridas till sådana parter som godkänts vid insamlandet av personuppgiften. Personuppgifterna får också användas enbart för att fullgöra det syfte som angavs vid insamlandet av personuppgiften.

Vill förmedlaren i marknadsföring eller annan information ange kundreferenser ska kunden dessförinnan ha lämnat sitt medgivande till detta.

Förmedlaren ska tillse att all personal iakttar tystnadsplikt och diskretion beträffande information om kunder och deras personuppgifter.

Förmedlaren är skyldig att i sin verksamhet se till att det finns kontroller och rutiner för hur man behandlar personuppgifter. Förmedlaren ska alltid informera den registrerade vid insamlingen av personuppgifterna om syftet och ändamålet med behandlingen. Även annan information som enligt lag ska lämnas till den registrerade ska anges.

Förmedlaren ska kontrollera om denne behandlar s.k. känsliga personuppgifter och i sådant fall se till att ha laglig grund för sådan behandling. Känsliga personuppgifter definieras i Dataskyddsförordningen som uppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, eller medlemskap i fackförening och behandling av genetiska uppgifter, biometriska uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person, uppgifter om hälsa eller uppgifter om en fysisk persons sexualliv eller sexuella läggning.

Förmedlaren ska iaktta de lagar och föreskrifter som rör behandlingen av personuppgifter och ska se till att personuppgifter förvaras på ett säkert sätt.

Det är viktigt att förmedlaren genomför gallring av behandlade personuppgifter så att uppgifter som inte längre får sparas verkligen raderas.

11. Ansvarsförsäkring

För att få tillstånd att utöva försäkringsdistribution måste försäkringsförmedlaren i sin verksamhet ha en ansvarsförsäkring. Försäkringsförmedlaren ska se till att ansvarsförsäkringen är anpassad till verksamheten och har den omfattning som krävs enligt lag, förordning och föreskrift. Försäkringsförmedlaren är skyldig att vidmakthålla försäkringsskyddet och att iaktta för försäkringen gällande villkor.

En försäkringsförmedlare som inte är anknuten försäkringsförmedlare ska informera om ansvarsförsäkringen på det sätt som följer av lag, förordning och föreskrifter. Lämpligen lämnas ovan information skriftligt i samband med att kunden undertecknar uppdragsavtal eller fullmakt med försäkringsförmedlaren.

Om försäkringsdistribution och annan verksamhet drivs i samma företag, till exempel värdepappersrörelse, bör försäkringsförmedlaren klart ange när denne utövar annat än försäkringsdistribution, såsom investeringsrådgivning som inte ligger inom ramen för distribution av försäkring.

12. Behandling av tillgångar som tillhör kunden

Pengar och andra tillgångar som försäkringsförmedlaren får ta hand om för kundens räkning ska hållas avskilda från försäkringsförmedlarens tillgångar. Avskiljandet ska ske utan dröjsmål.

Det är viktigt att försäkringsförmedlaren har rutiner som säkerställer att kundens tillgångar hålls avskilda från verksamheten.

13. Försäkringsförmedlares marknadsföring

Försäkringsförmedlare ska vid marknadsföring av distributionstjänsterna iaktta måttfullhet och god marknadsföringssed. Vid marknadsföringen ska särskilt beaktas att konkurrenter behandlas med respekt och att försäkringsförmedlarens egen lämplighet och kompetens beskrivs sakligt.

Försäkringsförmedlare ska iaktta återhållsamhet och saklighet när uppgifter lämnas om de rekommendationer och val som försäkringsförmedlaren gjort för kunds räkning och vid beskrivning av det ansvar försäkringsförmedlaren har för sin distribution och verksamhet.

All marknadsföring ska utformas i enlighet med god marknadsföringssed, ska vara rättvisande och får inte vara vilseledande. Genom en omfattande praxis har principen att påståenden i marknadsföringen ska kunna bevisas av näringsidkaren fastslagits. Godtagbar bevisning ska finnas redan när marknadsföringsåtgärden vidtas.

14. Försäkringsförmedlares förhållande till mutor och bestickning

Försäkringsförmedlare och anställd hos försäkringsförmedlare ska beakta gällande straffrättsliga regler om mutor och bestickning. Av reglerna i Brottsbalken följer att det vid utförande av ett uppdrag inte är tillåtet att motta muta eller annan otillbörlig ersättning. Ersättning för uppdraget ska erhållas från kunden eller, i förekommande fall, från annan. Inte heller ska försäkringsförmedlaren eller anställd hos denne ta emot ersättning i andra former än vad som avtalats för uppdraget.

Ersättningar till anställd hos försäkringsförmedlaren, eller ekonomisk välvilja som visas sådan anställd, exempelvis i form av representation, gåvor, resor eller liknande, kan leda till otillbörlig påverkan på mottagaren så att anställd försäkringsförmedlarens egna ekonomiska intresse går före kundens och arbetsgivarens intressen. Sådan påverkan utgör oetiskt beteende och det finns risk att mutbrott föreligger. Risk för otillbörlig påverkan föreligger exempelvis när resor eller gåvor erbjuds utan tydligt och nödvändigt samband med

förmedlingsuppdraget. De resor och kostnader i övrigt som ett distributionsuppdrag medför bör försäkringsförmedlaren ansvara för.

Försäkringsförmedlarna bör verka för att regler och riktlinjer angående förebyggande av mutor och bestickning antas i verksamheten. Vid tveksamhet, kontakta Institutet mot Mutor <https://www.institutetmotmutor.se/kontakt/>. SFM ser det som en positiv utveckling att fler försäkringsförmedlare antar Näringslivskoden från Institutet Mot Mutor, se länk <https://www.institutetmotmutor.se/skrifter/naringslivskoden/>. Kodens reglerar gåvor, belöningar och andra förmåner i näringslivet.

15. Penningtvätt

Livförsäkringsförmedlare omfattas av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen). Försäkringsförmedlaren ska se till att riskbedöma sin verksamhet ur ett penningtvättsperspektiv och SFM rekommenderar att en sådan riskbedömning finns dokumenterad skriftligen. Bedömningen tar sikte på hur pass stor risk det är att verksamheten kan komma att utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Hänsyn tas till typ av bransch, kundtyper, distributionssätt, produkter, tjänster, företagets storlek och komplexitet. Riskbedömningen ska ses över och uppdateras årligen och vid förändring av verksamheten, och utgör grunden för försäkringsförmedlarens fortsatta arbete mot penningtvätt. Med utgångspunkt i riskbedömningen ska det även upprättas interna regler och rutiner, som ska säkerställa att lagen efterlevs i verksamheten.

Försäkringsförmedlare som omfattas av penningtvättslagen ska vara noggranna och observanta på nya och befintliga kundrelationer. Lämpliga åtgärder ska vidtas för att säkerställa att det inte föreligger risk för penningtvätt och finansiering av terrorism i kundrelationen. Försäkringsförmedlaren ska sätta sig in i föreskrifter och rekommendationer från Finansinspektionen och andra organ om vilka länder, organisationer o.s.v. som inte är acceptabla att samarbeta med ur penningtvättssynpunkt. Det är viktigt att försäkringsförmedlaren inte befattar sig med medel som härrör från illegal verksamhet eller med medel som är ämnade att finansiera terrorism.

Försäkringsförmedlaren har således en skyldighet att kontrollera medlens ursprung utifrån ett riskbaserat perspektiv. Försäkringsförmedlaren är skyldig att rapportera sådant som kan utgöra penningtvätt (även finansiering av terrorism) till Finanspolisen.

Försäkringsförmedlaren bör följa vägledningen från Svenska Institutet Mot Penningtvätt (SIMPT), se [länk http://www.simpt.se/vagledningen.html](http://www.simpt.se/vagledningen.html)

16. Insiderinformation

Försäkringsförmedlare kan i sin yrkesutövning erhålla information om en icke offentliggjord eller inte allmänt känd omständighet som är ägnad att väsentligt påverka priset på finansiella instrument, s.k. insiderinformation. Den som får del av sådan information kan komma att omfattas av lagen (2016:1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden. Den som fått tillgång till insiderinformation och sedan för egen eller för någon annans räkning förvärvar eller avyttrar finansiella instrument utifrån den informationen kan dömas för *insiderbrott*.

Detsamma gäller för den som får insiderinformation och som med råd eller på annat sätt föranleder någon annan att förvärva eller avyttra finansiella instrument som informationen rör genom handel på värdepappersmarknaden. Insiderbrott är ett allvarligt brott med fängelse i straffskalan. Lagen innehåller en del undantagssituationer.

För det fall någon uppsåtligen röjer information som han eller hon inser eller borde inse är insiderinformation kan man dömas för *obehörigt röjande av insiderinformation* till böter eller fängelse i högst två år.

Vidare finns brottsrubriceringen *marknadsmanipulation* som innebär att man kan dömas för ansvar om man vid handel på värdepappersmarknaden eller annars förfar på ett sätt som är ägnat att otillbörligen påverka marknadspriset eller andra villkor för handeln med finansiella instrument eller på annat sätt vilseleda köpare eller säljare av sådana instrument.

Det är viktigt att försäkringsförmedlaren känner till denna lagstiftning och kan identifiera sådana situationer där det finns risk för att försäkringsförmedlare

och dess anställda kan få del av sådan känslig information, t.ex. vid due-diligence-arbete eller vid kontakt med kunder. Det ska finnas skriftliga rutiner som anger hur de anställda ska agera om de kommer i kontakt med insider-information.

17. EU-sanktioner

FN stadgans kapitel VII utgör grunden för det internationella samfundets sanktioner. EU kan besluta om internationella sanktioner inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Det kan antingen vara beslut om att gemensamt genomföra FN:s sanktioner eller självständiga beslut om sanktioner. Detta sker genom att EU:s ministerråd antar en gemensam ståndpunkt. De åtgärder som faller inom gemenskapens behörighet, t.ex. handelsrestriktioner eller frysning av tillgångar för vissa individer genomförs i en EU-förordning som blir direkt tillämplig i svensk nationell rätt och skall följas av till exempel aktörer på finansmarknaden. För närvarande har EU sanktioner mot ett stort antal länder. Sanktionerna skiljer sig åt till både art och omfattning samt förändras över tid. Detsamma gäller också mot vilka länder som sanktionerna riktas. Information rörande vilka länder som är utsatta för sanktioner, arten och omfattningen kan nås genom Utrikesdepartementet, se länk <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/utrikes--och-sakerhetspolitik/sanktioner/>

18. Gränsöverskridande verksamhet

Om en försäkringsförmedlare vill utöva försäkringsdistribution i ett annat land inom EU/EES och även inom Norden, utan att inrätta filial där, ska försäkringsförmedlaren underrätta Finansinspektionen om sin avsikt innan verksamheten påbörjas. Finansinspektionen ska enligt huvudregeln informera den behöriga myndigheten i det land där verksamheten ska utövas och samtidigt underrätta försäkringsförmedlaren om detta. Försäkringsförmedlaren får påbörja den gränsöverskridande verksamheten efter den tid som anges i underrättelsen.

19. Disciplinnämnden och InsureSec

En försäkringsförmedlare som är part i ett ärende hos Disciplinnämnden, liksom parter som är anslutna hos InsureSec, ska följa Disciplinnämnden för försäkringsdistributions uttalanden, förhands-besked och beslut.

SFM anser att andra försäkringsförmedlare i branschen, även sådan som inte är föremål för aktuella avgörandet hos Disciplinnämnden och även sådana som ej har avtal med InsureSec, bör ta del av Disciplinnämndens beslut och uttalanden, och där så är lämpligt i relation till dennes verksamhet, tillämpa dessa avgöranden.

Disciplinnämndens beslut och uttalanden återfinns under <http://www.insuresec.se/branschreglering/beslut>

En försäkringsförmedlare som har ingått avtal med InsureSec ska även efterleva och respektera det avtalets innebörd och verkan.